

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de döne ori pre septembra: Duminecă si Joi'a. — Premieră se face in Sabiu la expeditor'a foie pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretiul prenumeratunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. car pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nº 18. ANULU XX.

Sabiu, in 2/14 Martiu 1872.

tră celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principalele se fieri strene pre anu 12 1/3 anu 6 fl. Inseratele se platește pentru întărirea ei cu 7 fl. sirulu, pentru a döna dreptatea ei cu 5 1/2 fl. si pentru a treia repetite cu 3 1/2 fl. v. a.

Motivele si resultatele passivităției.

VII. „Noi avem in tiéra un gurăsca si Banatu 36 barbati, cari s'au luptat si mai multu pentru noi, decâtua ai nostri. Si aceia iera vor lupta si acum, si n'avem lipsa de Claini si Maiori, — dara si acestia au vorbitu in diet'a din Clusiu, si au aperatu drepturile națiunii — dara nu in diet'a din Pest'a.“ —

Minunata argumentare pentru passivitatea absolută aperata la Mercurea de unu doctoru in drepturi, — care ispravindu cu diet'a din Sabiu, intră si elu in diet'a „feudale“ din Clusiu, sa apere drepturile națiunii că citatii Claini si Maiori.

Elu nu vré, că români ardeleni sa sia reprezentati in diet'a din Pest'a, — „e anu prin aceea sa sanctione die de nouătate accele si faptele ce s'au facutu in acea dieta in contr'a demnității națiunii nōstre“ — si totusi pretinde, că conferint'a din Mercurea — care dupa conceptiunea lui reprezinta națiunea româna ardelenă — sa dea mandatul ablegatilor români din Ungaria si Banatu, de a reprezenta si interesele românilor ardeleni in diet'a din Pest'a.

Nu observa dlu Dr., ca prin aceea a bagatul pre românilor ardeleni, in diet'a din Pest'a?

Potă elu, care are de a face cu atâtea mandate, sa ignore die, ca ori sa infatișează elu că advocato plenipotențialu, ori clientulu seu in persóna spre aperarea unei cestigii de dreptu — fia acesta si politicu — infatișarea e valida?

Apoi déca barbatii ungureni si banatieni reprezinta si interesele românilor ardeleni, — pentru ce au intrat in diet'a din Pest'a? Pentru ce n'au scosu de acolo pre cei 75 (pardonu! fără Antonelli numai 74) ablegati ardeleni dintr'o dieta, care nu are de a se mestecă in trebile ardeleno? In fine cum potu stă d-lorū — cei 36 insi — intr'o dieta, in care au intrat elemente straine, si prin aceea o au facutu pre cătu anomale pre atât'a si necompetente?

Dara in fine sa trecem si preste aceste scrupulosități, pre cari vedu, ca nici mandatarii nici clientii nu le iau asiā „strictu in consideratiune, si sa vedem cum au aperatu cei „36 ungureni si banatieni“ interesele ardelenilor sub periodul fericitei passivități in decursul sessionei dietali dela 1869—1872?

Nu vomu desfilă totu decursulu acestei sessioni, că sa urmarim din passu in passu resultatele celor 36 ungureni si banatieni, pentru ca amu ave multe de observat si acestu tratatu pré s'arungă. Nu mergem mai departe, decâtua la votarea generale a legei electorale, ce se desbate tomai acum in dieta, si atinge mai esentialu interesele românilor ardeleni. — La votarea acést'a au luat parte dintre cei „36 insi“ toti cu totii — 7—8 insi.

Si acestu modu de reprezentare — lu astămu manifestatul mai in totu decursula sessionei presente.

Unde suntu, asiā dara acei 36 barbati ungureni si banatieni, cărora mercurenii le-au incredintatuitu acele sacre drepturi, pre cari ei le acceptau in Schlaraffenland-ulu passivităției, sa le cada in gura, că porumbii cei fripli? Si care suntu resultatele?

Sa respondem cu propiele cuvinte, ce le-au pus „Albin'a“ negru pre albu in nr. 17 anulu martirei 1872: „lupta nostra in diet'a loru nu a avutu nici unu rezultat.“ — Séu sa respondem mai bine cu acele cuvinte citate de Iosika Miklos, intr'unu romanu alu seu, pre care elu le declarase de ne-

traducibile in alta limba fără de a perde ce-va din intensivitatea insemnării loru, adeca: — ty à nyinyika! (chiaru nimic'a) —

Forte naturalu! pentru ca 7—8 insi nu suntu 36, si cu 13—14 ardeleni, cari aru trebui sa fia cu ei, nu suntu 50 de insi, apoi 50 de ablegati la votisare potu dispune de o diferenția de 100 votari.

Considerându tōte acestea, si impregiurarea, ca legea electorale s'a primitu la desbaterea generală numai cu o majoritate de 42 voturi, iera legea municipale si alte asemenea cu o majoritate si mai neinsemnată, — e evident, in ce tipu se apere „cele mai sacre interese ale românilor ardeleni!“

Sasii, cari in urm'a passivităției românilor ardeleni, si-au radicatu numerulu ablegatilor sei dela 11 la 22 de insi, si prin urmare dispunu de 44 de voturi, au decisu sărta atâtua a legei electorale, cătu si a legei municipali, firesce in pretinul hatrului storsu prin pressiunea voturilor loru, ca sa-silora li s'au asiguratu nu numai sustinerea celor mici cercuri electorale, dara si o lege municipală separata pentru Sachsenland. —

La aperarea românilor ardeleni prin „cei 36 barbati din Ungaria si Banatu“ nu potem retaceas si acea impregiurare, ca dupa ce ei s'au despupat numai in numerulu celu ominosu de 7—8 insi, si pre acesta i vedem imparitii mai intăia in de aki isti apoi o positiu nali, iera intre cei din urma „Albin'a“ nr. 17 mai asta si tradatori — va sa dica: români buni si rei dupa cum i se aruncă odata lui Gojdu in dieta, apoi dieu! si cei 7—8 insi se vedu redasi numai la unul, si si acesta — „unu omu micu cu vocea subtire“, de care, dupa cum ne spune elu insusi „tremura diet'a din Pest'a“ (potă: de risu!). —

Dara noi sa nu imitam pre „Albin'a“, in categorisarea ablegatilor români din Ungaria si Banatu, nici sa luăm de bani buni tōte acele laude de sine a conduceorului politice dela „Albin'a“, care reduce tōta poterea națională română la ambiciozulu seu Ego, nesuferindu rivalitate nici din partea patronilor sei *). Noi avem presupositioni mai bune de barbatii români din Ungaria si Banatu, decâtua „Albin'a“ si conduceorul ei politicu, si apreciuim multu, cu deosebire oratoriu si harniciu parlamentarie a dui Alessandru Mocioni. — Observăm inse, pro primo, ca cuventările sele le-aru fi putut tine elu si in presentia ablegatilor ardeleni, si atunci aru si avutu si vre-unu rezultat positivu, — pro secundo, — ca legile nu se facu numai prin cuventări frumos, ba „Albin'a“ dice chiaru si aceea, ca nici nu se facu in dieta. —

Cum se facu legile? — la intrebarea acést'a potă ca vomu mai reveni si noi. Aci s'a destulu a fi constatatu, ca prin reprezentarea intereselor noastre ardeleno dupa metodulu astfel de passivistii mercureni — nu vomu merge pré departe cu rezultatele acceptate.

De cum-va inse dela aceste rezultate avem

*) Cine cetește „Albin'a“ s'a potutu pre deplinu convinge de asertul acesta, si amu sci aduce in privința acést'a mai multe episode comice. Intre altele ajunga aci numai cea urmatore:

Cându s'a desbatutu cauza naționalităției, Alessandru Mocioni tienu o cuventare escelenta, aplaudata tare de stâng'a, ce se grupase pre lângă elu. In aceasta grupa se află si omulu celu micu cu voce subtire, care mai la totu aplausulu adauga dela sine cu voce binisoru audibile: dara inca sa vede si ce va mai urmă, — pâna acum a fostu numai lapte cu pasatu, sa vedeli acum ce urmează etc. etc. — Că cându aru si vrutu sa dea la toti sa pricépa, ca elu e autorulu acelei cuventări escelente. — Spre nenorocirea omului celu micu cu voce subtire, Alessandru Mocioni, trebui sa replică ex abrupto la tōte obiectiunile aduse in contra cuventării sele, si replică acést'a fu si mai esclinte, si mai aplaudata. — Atunci omulu celu micu etc. plecă capulu si tacu. —

totusi vre-unu folosu, apoi acesta nu poate si altul, decâtua reinnoirea acelei triste experientie, ca vai de acei'a, cari nu suntu harnici a-si aperă ei insusi interesele sele, ci le lasa altor'a sa le apere. Pre cāto tempu ardelenii si-au aperatui ei insisi interesele, si le-au scioulu aperă nu numai cu onore, dara si cu resultat. De cāndu inse cauza nōstra s'a facutu obiectu de ambitiunea unor'a, cari nu sunt sa sia nici intre sine solidari, trebile nōstre voru merge totu de anapoda si pre dosul

(Va urmă.)

Din Ungaria.

Siedintele dietali au atrasu in dilele din urma atentiuoa cercurilor politice mai departe decâtua pâna la limetele patriei in intielesulu celu mai largu alu cuventului. Diferintele intre majoritatea si minoritatea dietei se tragu prin tōte afacerile parlamentarie ale Ungariei că unu firu rosu; nici odata inse nu au fostu asiā invederate că in siedintele din urma, in carea se desbatu legea electorale. Stâng'a nu voiesce nici decum sa se votdie legea acést'a, si asiā fiind ea sigura de poterea majoritărei din drépt'a si-a propus, că membrii ei atât'a sa vorbesc la desbaterea speciale, pâna va trece tempul sessionei presente si asiā legea sa remana neterminata. Stâng'a mai face in siedinti'a din 7 Martiu o incercare cu propunerea: sa se retraga legea din cestiune. Dupa multe desbateri in si afara de siedintie, adeca in cluburi, se aude si de spre anu o compromisul intre drépt'a si stâng'a dietei. Incercarea cu compromisul inse a fostu fără resultat. „Ung. Ll.“ dice ca opusetiunea (stâng'a, minoritatea) a propus compromisul, inse aceiasi opusetiune a facutu pretensiuni asiā de mari, incătu acele nu se potura acceptă nici decum „Ellenor“ de alta parte afirma, ca cerbicosi a regimului atât'a sa de neinduplucabile, incătu incercările de a face unu compromisu au trebuitu sa remana fără de resultat.

Agitationea din Pest'a atâtua in diuaristica, cătu si in cercurile politice de totu felul, la dimensiuni asiā de mari, incătu lumea incepù a vorbi si de disolverea a dietei. „Treile“ se dicea in cercurile politice „sa mai acceptam si deca stâng'a nu se abate, va urmă disolvarea.“ Cei din stâng'a, intăriti si prin conferint'a partisilor loru, ce se adunara acum in Pest'a, incepura a vorbi in tonu revolutionari. „Hon“ incheia una articulu cu convingele: „Incepemu a tra in dilele lui Martin“ (1848). — La ocazionea unui banchetu alu opusetiunii se vorbi si de Kossuth si numele acesta a sterni placere mare.

Incordarea intre cele două tabere mari ale dietei Ungariei e considerabile; fia-carea sta astăzi mai consolidata că ori-cându. Sa vedem cum se va domoli incordarea si cum se voru intorice undeală iera la alvi'a loru?

Ori-cum va fi, este lucru tristu, ca noi români nu voim a intielege necessitatea de a fi gata sa intrevinim in interesulu nostru nici in temporii normale, nici in de acele ce aru poté veni exceptiunali.

Suntu multi cari dorescu că sa nu mai stămu amortiti, inse numai dorint'a inca nu e de ajunsu.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 29 Fauru se cetește si autentica mai intăiu protocolulu siedintiei precediente.

Hajdu presinta referad'a comitetului centralu despre modificatiunea casei magnatilor la proiectulu de lege 'despre colonisti.'

A. Puszky ascerne raportul comitetului cen-

tralul despre proiectul de lege referitor la universitatea din Clusiu.

In continuarea desbaterei despre novel'a alegerii motivéza G. Plathy votulu seu pentru propunerea lui Tisza prin aceea ca proiectul de lege marginesc dreptulu poporului de alegere si ca in procedura de alegere introduce votarea secreta.

A. Horváth (pentru propunerea lui Irányi) se adreséa cu deosebire contr'a D. Szilágyi, care a calumniat democra'tia. Drépt'a se teme de popor, din acésta causa nu voiesce a sci nimio'a de sufragiulu universalu; déca inse a introdus deobligamentulu generalu de a servi in armata, apoi sa accepte in consecintia si sufragiulu universalu.

La desbatere mai iau parte in siedint'a de astazi, eea mai mare parte contr'a proiectului regimului: St. Patay, L. Makray, br. Fr. Podmaniczky, I. Kiss, I. Szomjas, M. Kemény si Helfy.

Ministru-presiedintele presinta legea industriale sanctionata de M. Sea, care indata se si promulga.

In siedint'a din 1 Martie a casei reprezentantilor se trece dupa finirea formalielor obiceiuite, la ordinea dilei, la care sta continuarea desbaterei generali despre novela legei de alegere.

A. Dagro (pentru propunerea lui Tisza) nu e multiamitu cu proiectul de lege alu regimului, din cauza ca elu marginesc dreptulu de alegere. Opiniunea publica cere o reforma radicale cu scaderea censului, nu inse o bazaconia reactionaria.

K. Szathmáry (pentru propunerea lui Tisza) are in vedere la cestiunea reformei de alegere, ceea ce si la tota cestiunile publice, principiele libertatii si prosperitatii. Ambele acestea le violéza proiectul de lege. Contr'a misciorarei censului a produs unu vorbitori si miscarea agrara contra proiectului de lege si s'a provocat in acésta aflare la unu atestat d'alu lui (Szathmáry) Vorbitoriul nu-i este nimicu cunoscutu despre vre-o miscare agrara si provoca pre ministrul de interne a declarat ca si ce i este cunoscutu despre vre-o atare miscare in tiéra.

P. Moritz (pentru Tisza) impula proiectului de lege ca contiene in sene tendintio reactionarie pre care inse nu le pronuncia espresu.

St. Majoros pledéza pentru dreptulu de alegere alu femeilor.

In siedint'a de astazi mai iau parte la desbatere St. Tóth, I. Paczolay si L. Madarasz.

Pentru siedint'a prossima mai suntu insinuati doi vorbitori opositionali; dopa acesti'a vorbitori propunetori si pote ministrul de interne.

In siedint'a din 2 Martie propune N. Iankovich, dupa finirea formalielor, ca cas'a sa transpună propunerile facute in privint'a regalielor, sectiunilor spre desbatere. Propunerea acésta se primește.

Urméza continuarea desbaterei despre novela de alegere.

E. Ivanca e pentru sufragiulu universalu, inse nu in form'a de pâna acum. Elu voiesce ca fia-care, care solvesce vre-o dare si si implinesce deobligamentulu militariu, sa aiba dreptulu de alegere. Proiectul de facia nu-lu primește vorbitoriul si din cauza ca este injustu facia cu nationalitatea. Densulo nu voiesce a sustine suprema'tia ung. prin articoli de lege. Pâna ce ginta magiara va intrece pre celelalte in virtute si intelligintia, i se cuvine eo ipso supremati'a, indata inse ee nu va corespunde acestor conditiuni nici nu mai merita aceea suprematia. (Aplause).

E. Simonyi afla lucrul curiosu ca ministrul de interne si lega cu atat'a abnegatiune portofoliul seu de proiectul de lege a lui D. Szilágyi. (Ilaritate). Acésta inse nu e abnegatiune mai mare de catu aceea pre care o a retinut D. Szilágyi, candu se sfatua cu o cuventare in dieta, pre care vorbitoriul o a celutu de luni intregi in diurnalele anglese ca vorbirea unui membru alu parlamentului anglos. (Miscare) Presto totu Szilágyi e unu omu de totu propriu. Propunerea lui Tisza elu nu o primește, din cauza ca nu contine o reforma radicale, propunerea lui Irányi nu o accepteaza din cauza ca tientesco spre o reforma radicale (ilaritate); aici cu greu se poate gaci ca ce voiesce Szilágyi?

Proiectul de lege nu-lu accepteaza vorbitoriul nici bateru de basa a desbaterei. Regimulu inca se pare a nu se prea interesá de proiectu, eaci altu cum aru fi luat vre-unul dintre membrii lui cuventulu in cestiunea acésta si nu aru fi lasatu treba ca o afacere privata singura numai lui W. Tóth. Asia siede Tóth pre banc'a rosia singur,

tristu si parasit uilaritate) ca unu "santu Sebastianu" pre care fia-cine linisce lo pote impusica (ilaritate mare) Vorbitoriul e pentru Irányi.

In acelasi intielesu se pronuncia si V Babesiu, in deosebi cu privintia la romanii transilvaneni, a căroru dreptu de alegere devine ilusoricu prin acésta lege.

Lud. Deák se pronuncia pentru Irányi, cu ce desbaterea generale e incheiata.

In siedint'a din 4 Martie a casei reprezentantilor se cletesce si autentica protocolulu siedintiei precedinte.

Deputatii I. Sebesy si Ant. Pribek ceru cediu, care li se incuiintieza. Mai multi deputati ascernu petitiuni, cari indata se si transpun co-misiunei petitiunarie.

Ministru-presiedintele conte M. Lónyay asterne unu raportu suplementariu alu curtiei supreme de comptabilitate pentru intregirea reportului despre societatile finali din 1870 etc. si observatiunile consiliului ministerialu la acestu raportu.

Dupa une-altele se trece la ordinea dilei la care sta incheiarea desbaterei generali despre novela de alegere.

Referintele comitetului centralu, c. I. Szapáry, constatéza ca partea a dou'a a proiectului de abia fu atacata. Atacurile se indreptara cu deosebire contr'a partiei prime si asi si vorbitoriul se va marni pre langa respingerea acestor atacuri.

Atacurile venira din doua directiuni; dela Tisza si Irányi. Celu dintaiu n'a ascernut o propunere otarită formulata ci a pretinsu in generalu ca proiectul de lege sa se respinga si sa se prezinte altul inca in decurgerea acestei sessioni.

Principiele, dupa care sa se compuna proiectul celu nou de lege, nu le-a produs Tisza si chiaru si din acésta causa propunerea nu e acceptata. Caci mai intai aru trebui sa se staverescă in o desbatere mai lunga principiele, pre cari sa se basedie proiectul celu nou de lege. In modulu acesta combat Szapary pre opositiunii si finesce cu recomandarea proiectului guvernului.

K. Tisza luându cuventulu si sustine proiectul seu de rezolutiune si inca si astazi de parere ca proiectul regimului sa se respinga si sa se ascerna la tempolu seu unu atare, care reprezinta in fapta o reforma radicale a legei electorale din 1848. — Si ministrul W. Tóth ia cuventul si se incercă a combate pre opositiune. — D. Irányi primește cu bucuria declaratiunea ministrului ca inca in sessionea acésta se va asterne si desbate unu proiect de lege despre incompatibilitate, imputa inse cu atat'a mai aspru ministrului ca a neglesu pâna acum a pasi contr'a abusurilor la alegeri; vorbitoriul trece dupa aceste la aperarea sufragiului universalu si se incercă a defirma argumentele produse contr'a lui. Cu aceste se finesce siedint'a de astazi.

In siedint'a din 5 Martie se autentica mai intaiu protocolulu siedintiei precedinte.

La obiectulu dilei iau cuventulu deputatii: I. Schvarz, A. Lázár si Varady; dopa a căroru vorbiri se trece la votisarea nominale.

Resultatul votarei e: Pentru proiectul regimului votara 182; contr'a 140; absenti 69 deputati.

Urméza la celiare propunerea comitetului centralu, conformu cărei a se insarcinéda regimulu a asterne unu proiectu despre incompatibilitate; mai departe sa se insarcinedie regimulu a asterne cătu mai in grada o lege despre pedepsirea abusurilor eventuale la alegeri

Br. L. Simónyi doresce ca ambele proponeri sa se ascerna si sanctioneze deodata.

Ministrul de interne dechiară dupa aceste in numele regimului, ca regimulu e gal'a a presintă o lege si despre pedepsirea abusurilor dela alegeri, inse de ore-ce nu se poate sci cu securitate ca avea-va cas'a tempu destulu pentru de a desbate si acésta propunere, nu se poate aterna sorteia ordinei de alegere de a dou'a propunere.

Ign. Helfy privesce in acésta declaratiune o fortia. Déca regimulu procede asia, si partit'a sea va intreboiu'ta fortia si va impedece ca fort'a in-deplinirea acestei legi. (Miscare).

Ministrul de finançie Karkapolyi respinge amintirea antvorbitoriului, observandu ca acésta aru fi apta a discreditá parlamentarismulu in Ungaria.

Dupa aceste vorbesce dela steng'a estrema pre rendo Csíky, Almásy si Simonyi; ministru-presiedintele dechiară ca e gal'a a accepta propunerea

comitetului si cu eschiderea cuventului "cău mai ingraba," asiincătă regimulu se aviséza categorice a ascerne propunerea din cestiune. — Steng'a estrema nu e nici cu acésta multiamita. Subo mare nelinisce a casei vorbesce ei dela stang'a estrema unula dupa altulu despre totu felul de lucruri. Intre altele Csanady numesce pre deputati deakisti "insielatori" si "neonesti" — ceea ce i atrage din partea presiedintelui imputari aspre, elu vorbesce inse neconturbatu mai departe si preda dupa unu tempu cuventulu "onorabilei" seu amicu Madarasz, care vorbesce pâna la 3 ore si dupa aceea suridiendu roga pre presiedinte a iuehei si siedint'a, de ore ce inca unu numeru bunisoru de deputati voiesce a vorbi la acestu objectu.

Discursulu deputatului Sigismundu V. Popu

pronunciatiu in siedint'a dela 23 Fabruarie camerei reprezentantilor, cu ocaziunea desbaterei generali a sump'ra modificarei legii electorale.

(Urmare si Fine.)

Ce e dreptu, intregu pamentulu ce se cultiva in Transilvania face 3.783,969 de jugere. Din acestu teritoriu de pamentu patricii transilvaneni, adeca conti, baronii si nobili, posedu la oalta numai 869,396 jugere. Substragendu apoi din sum'a principale proprietatile din districtulu Nasendului si scaunele sasesci, cari facu 710.000 jugere, si unde nu esiste urbani: substragendu, mai departe, proprietatile celor 18 orasie, cari facu 60.000 jugere, — substragendu deci cu totalu 770.000 jugere, — mai ramânu pentru comitate, scaune secuiesci si districtulu Fagarasiului 3.013,969 jugere. Din acestea fostii iobagi posedu si cultivedia 214,577 jugere afara de comitate, scaune secuiesci si districtulu Fagarasiului, despre ce se poate fia-cine convinge din conspectele de desdaunare. Deci, posedandu fostii nobili numai 869,395 jugere, este evidentu, ca ei posedu cu 1.275,179 jugere mai pucinu, decat fosti iobagi.

Aflu de lipsa a mai descoperi si aceea, ca de unde vine, ca fostii iobagi, de si posedu pre de trei ori mai multu pamentu decat nobili, precum se vede din datele neresturnavere insirate mai susu, totu-si ei potu produce numai 10.694 de alegatori dimpreuna cu reprezentantii comunitatilor? Explicatiunea este pre scurtu urmatöra: In Transilvania venitulu curatul de mediulocu dela semenatura se ia cu 2 fl. 22 cr., iera dela pamentulu de cositul cu 3 fl. 37 cr., pre fia-care jugeru; deci deca cine-va posedu 24 de jugere pamentu de semenatul si 6 jugere de cositul, nu este alegitoru, pentru ca venitulu curatul dela aceste 30 de jugere face numai 78 fl. 30 cr., si asi si nu platesce cele 10% de dare de 8 fl. 40 cr.

Care este dar' consecint'a acestei dispropor-tiuni? Acésta este, ca d. e. intr'o comunitate suntu 600 alegatori nobili, dintre cari inse numai 4 platescu mai multu de 8 fl. dare de pamentu; in alta comunitate suntu d. e. 160 de alegatori nobili, dintre cari numai 9 platescu 8 fl. dare de pamentu, pre cindu darea de pamentu a mai multora nici la 4 fl. nu se urca, si apoi cei mai multi cunoscu darea de pamentu nomai din audite, de ore ce nu posedu pamentu. Din contra suntu apoi comunitati, in cari 70 de liberati, posedu si cultiva 2.100 jugere de pamentu, dar, fiindu ea dintr-ei numai 6 platescu mai multu de 8 fl. dare de pamentu, numai acei 6 exercita dreptulu alegerei de deputatu. De aici urmeaza ca, precindu in comitatele comitatense se asigura influiu'ta celor platescu mai multa dare, — pre atunci la alegerea de deputati nobili fara posessiune majorisera clasea proprietarilor. Acésta este o anomalia, carea, afara de Transilvania, nicaturi nu o vei mai poté aflat in asemenea mesura.

Nu mi-ar placé, déca cine-va din aceste deductiuni aru vot sa conchida, ca eu asiu si inimicu clasei nobililor; nu pentru ca acésta clasa si-are si ea meritele sale, si eu inca me tienu de clasea acésta si cu tota ca amu dreptu de alegere inca si sub altu titlu, totu-si, pre basea dreptului vechiu, totu-de-un'a m'amur inscrisul in sirul alegatorilor, si ca atare amu votat si in a. 1869 in Pest'a.

Voint'a mea dar este, ca fosti iobagi transilvaneni sa se bucure de aceleasi drepturi in privint'a alegerei de deputatu, de cari se bucura si cu cari suntu investiti fostii iobagi din Ungaria.

Cei ce n'ară voi sa concéda acést'o, acei'a fără de voia largescu legaturile uniunii, cari s' fără de aceea suntu destramate, s' pre lângă aceea alimen-teză s' reinvia foculu separatismului pentru nisec interese pucinu cumpenitóre.

Sa nu dicet apoî domnilor, ca români suntu impregnati cu idee separatistice; ca români gravi-teză in afara; ci luati mai bine pétra cea grea si o aruncati asupr'a celor-u-a cari prin influență ce o au la guvernul lucra într'acolo că in patri'a comună, in parlamentul comunu sa nu se aduca o lege electorală uniformă; cari din caus'a unei temeri, ce prin nimicu nu se pote justifică, nu voru sa con-céda, că fostul iobagiu transilvanean sa se bu-cure de acele-a-si drepturi, de cari se bucura fos-tul iobagiu in Ungaria.

Se dice, ca legea electorală din Ungaria, — după care proprietariul unui $\frac{1}{4}$ de mosia are dreptu de alegere, — nu se pote estinde si asupr'a Transilvaniei, pentru ca acolo n'a fostu urbariu, si asiă nu se pote otari, ca din cîte jugere constă $\frac{1}{4}$ de mosia.

Ei ! sa cautâmu dar' si in satia acestei obiec-tiuni, care la prim'a vedere se pare ponderosa, inse in fapta ea n'are nici unu pondu. E dreptu, dom-nilor, si cu privire la Transilvani'a acést'a este o impregiurare forte caracteristica si forte instructiva, ca adeca legile urbariale, cari s'au adus in a. 1846 in diet'a din Clusiu nici-o data n'au intr'at in vi-e-tia. Dupa aceste legi o mosia intreaga s'a impar-tit in trei classe, adeca in 9, 11 si 15 jugere. A opt'a patenta urbariale in Transilvani'a inca de-fige, ca intr'o mosia intreaga suntu 11 jugere. Deci déca amu lué chiaru macsimulu, adeca 15 jugere, in Transilvani'a totu-si aru cadé pre $\frac{1}{4}$ de mosia numai $3\frac{3}{4}$ jugere; si asiă aru trebuí sa dieu, ca in Transilvani'a suntu alegatori toti acei'a, cari pos-edu $3\frac{3}{4}$ jugere de pamentu. Inse asiă departe nu voiu sa mergu, ci, spre molcomirea domnilor des-patati transilvaneni, cu ocasiunea desbaterei speciale numai atât'a voiu sa propunu:

Că in Transilvani'a sa aiba dreptu de alegere toti acei'a, cari posedu 10 jugere de pameutu, pen-tru care proprietate fostii domni de pamentu si-au calculatu si primitu desdaunarea. — La acést'a dom-nii transilvaneni voru respunde, ca nu o potu pri-mi, pentru ca in Transilvani'a 10 jugere de pa-men-tu nu potu avea acelu pretiu, care lu-are $\frac{1}{4}$ de mosia in Ungaria.

Obiectiunile seriose si fundate le primesc totu-de-un'a cu placere, dar' ca 10 jugere de pa-men-tu in Transilvani'a n'ară face cătu $\frac{1}{4}$ de mosia in Ungaria, acést'a este o tesa séu assertiune ridicolosa si sémena forte cu tes'a despre care s'au disputatu sectisit in evulu mediu, ca óre cåti draci aru incacea pre unu verfu de acu ? (Ullaritate mare.)

Asiă dar', desdaunarea urbariale in Transilva-ni'o s'a efectuîtu dupa numerulu jugerilor in trei classificatiuni. In prim'a clasa domni de pamentu au capetatu că desdaunare urbariale 23 fl. 20 cr. pentru fia-care jugeru; in a dôu'a classe 20. fl. si in a trei'a classe 16 fl. 40 cr. de jugeru.

Deci, déca eu amu cerutu, că toti acei fosti iobagi din Transilvani'a sa aiba dreptu de alegere cari posedu 10 jugere de pamentu, — pentru care proprietate fostii domni de pamentu si-au compu-tat si primitu desdaunarea, — prin acést'a nu eru alt'a, de cătu ceea ce, dupa valórea pamentu-lui in Transilvani'a este forte justu si ecuitaliblu, cåci dupa classificatiunea prima desdaunare urba-riale dela 10 jugere s'a urcatu la 234 fl.; dupa a dou'a classificatiune la 200 fl., iér' dupa a trei'a la 164 fl. Prin urmare, déca eu vréu sa desfigu 10 jugere pre $\frac{1}{4}$ de mosia in Transilvani'a, acés-t'a insenmëza, ca fostii domni de pamentu transil-vaneni au capetatu pentru o mosia intreaga urba-riale: dupa classificatiunea prima 928 fl., dupa a dôu'a classificatiune 800 fl., iér' dupa a trei'a 656 fl. — Acum intrebu, ca unde e acelu comitatul in Ungaria care sa si capetatu pentru o mosia atât'a desdaunare urbariala la fia-care classificatiune ?

Se vede, dar', ca 10 jugere de pamentu in Transilvani'a au mai mare pretiu, decât $\frac{1}{4}$ de mosia in Ungaria. Nu puneti dar', domnilor, pre dracu in verfulu acului; nu dicet, ca voiti, sinceru unionea Transilvaniei; nu dicet D-vóstra, — cari nu voiti sa acceptati propunerea mea in acést'a privintia, — ca sunteti sinceri amici operatori si spriginitori ai guvernului responditoriu si ai siste-mului de guvernamentu parlamentario, care se con-stitue prin espressionea libera a vointiei poporului,

Dicet mai bine: Dieu tóte acestea suntu adeverate si drepte, ce ni insira aici acestu deputatu valachu, dura nu se pote, non possumus; cåci considera-tiuni politice mai mari ne oprescu a face acést'a.

Inca mai inainte de tóte amu desfasiuratu aceste consideratiuni politice mai mari, sa-mi sia deci ier-tatu a mai insiră acum numai căte-va obiectiuni mai neinsemnate.

Se dice de regula, ca spre asiă ce-va acum nu este tempu. Totu acést'a obiectiune amu audit'o inca inainte de acést'a cu trei ani, pre cândă de-patati transilvaneni de atunci urgau revisiunea legei electorală din Transilvani'a. — Eu asiă credu, onorab. camera, ca, spre a dă dreptu de alegere tuturoru acelor'a, cari posedu 10 jugere de pa-men-tu in Transilvani'a nu se recere multu tempu, ci se recere numai vointia si căte-va minute pen-tru votisare.

Mai ponderosa aru si obiectiunea acést'a cu privire la impartirea justa si proportionata a cer-curilor electorală in Transilvani'a; aici s'ară mai poté dice, ca spre acést'a chiaru nu este tempu acum, si ca si in Ungaria suntu destule cercuri electo-rale, unde numerulu poporului nu se respectează. La acést'a inse observu numai atât'a, ca nici aici n'ară lipsi tempolu, déca aru si vointia; cåci eu inca asiū si in stare sa presintu in cursu de 24 óre unu proiectu de totu corectu, relativu la impartirea cercurilor electorală. Acest'a inse aru conturbă forte calculii deputatilor transilv. din orasie si scaune sasesci, pentru aceea me voiu margini deo-camdata numai la capacitatea de alegere.

Bine a observat u eri dlu ministrul de justitia, ca numai aceea e statornicu, ce este dreptu. Dara eu nu ceru lóta dreptatea deodata, ci cu dreptu cuventu potu sa ceru atât'a din dreptate, cåtu poté ca aru molcomi incătu-va pre români transilvaneni si i-aru mai apropiá de magari.

Se mai dice inca, ca acom nu se pote face nimic'a, pentru ca nu e inca catastru durabilu. Dara in Ungaria este catastru durabilu ? nu; si cu tóte acestea cei ce in sensulu art. de lege V. din 1836 posedu dela $7\frac{1}{2}$ pâna la $10\frac{1}{2}$ jugere urbariale, nu catastrale, suntu alegatori. Pentru ce sa nu se pota acést'a si in Transilvani'a ? Nu se pote, pentru ca si aici lipsesce vointia; cåci déca aru si vointia, s'ară poté intemplă indata si fără catastru statornicu.

Aristotele a definiat legea astfelui: „Lex est voluntas superioris obligans inferiores“, — séu precum dice romanulu; „legaa e cum o facu dom-nii.“ Dvóstra sunteti acum domnii situatiunei; faceti dara o lege; carea sa multiameșea si pre români transilvaneni, cari nu ceru alt'a, decât nu mai dreptatea; faceti o lege, pentru carea sa ve-binecuvinte posteritatea.

Unii obicinuiescu a se provocă si la Anglia, dicendu, ca si acolo a trecutu multu tempu pâna ce, proportionalmente, au potutu aduce o lege elec-torală buna. — Acestora acum odata numai atât'a li respundu, ca Anglia nu e Ungaria si nu poté fi in interesulu Ungariei, sa faca din Ardélu o Irladu.

Inainte de ce a-si incheia cuventarea mea, sa vedem, in fine si acele considerante politice, pentru cari nu aru si consultu a declară legea electorală a Ungariei si peintru Ardélu.

Suntu mulți dintre dnii deputati ardeleni, cari asfirma ca legea electorală a Ungariei pentru aceea nu se pote estinde si asupr'a Ardélului, pentru ca in Ardélu elementulu magiaru este in minoritate, si déca legea electorală a Ungariei s'ară estinde si asupr'a Ardélului, déca cercurile electorale s'ară impari si acolo asiă că in Ungaria, amesuratu propor-tiunei poporatiunei si dupa dreptate, si déca si acolo (in Ardélu) ca si in Ungaria, la orasie s'ară mai adau-ge o multime anumita de poporatiune din comitate si districte, atunci, afara de cei 10 deputati secuiesci, din comitate, districte si din cercurile electorale alaturate la orasie, forte putieni deputati unguri s'ară presentă din Ardélu in diet'a Ungariei, nici dintre sasi n'ară vorbi aici (in dieta) 22 deputati.

Acést'a obiectiune, din punctu de vedere indi-viduala, aru si fundata, cåci dupa conscriptionea poporului din 1870, poporatiunea intreaga a Ardélului numeră 2,101,727 suslute. Din acést'a suma principală, cei de confesiunea gr. resaritena si gr. apusena, adeca români, — cåci accesili'a se tienu de aceste confesiuni — facu 1,253,130 suslute. — Tota ceea-lalta poporatiune laolalta face 848,588 suslute. De acestu numero se tienu si cei 210,270 sasi, 4116 armeni si 24,995 jidani.

De aici se vede, ca in Ardélu elementulu ro-mână, satia cu celu magiaru, face mai multu că $\frac{1}{3}$ parte a intregei poporatiuni.

Deci, acést'a, domnii mei, este obiectiunea cea mai insemnata cu care au sa se ocupe barbatii de statu ai Ungariei, pentru că, conforma legei natu-rale si in urm'a instinctului ce jace in fia-care soiu, sa asecuru pentru soiulu séu esent'a principala.

Dechiaru on. camera, ca nici ca a-si poté onorá, ba plinu de grătie me intoreu dela acel'a, care nu se ingrigesc prodinte despre medilócele sustinerei soiului seu. Asiă e, dloru ! amu disu, ca despre medilócele sustinerei propriu trebuie sa ne ingrigim prudinte.

Si acom dura intrebu, óre lucru prudinte este acel'a, ca in unu parlamentu comunu, se asta, incătu pentru Transilvani'a, astfelu de deputati, cari nu suntu efusolu adeveratei reprezentante poporale. Au intelepciune e aceea dela unu barbatu de statu, ca pre lângă sustinerea legei electorală de pâna acum, pre gîntea prevalente de acolo, pre români sa-i tienemu isolati de către cea domnitória ungu-résca si sa-i condamnă la passivitate ? — In fine, óre are aceea, intielesu, pretiu constantu si vitalitate, ca in Ardélu domnulunguru nu vré sa intinda mâna românlui, pre care in tempurile cele mai negurose si totu-déun'a l'a vediutu lângă sine, despre a carui alipire seriosu nici cându nu s'a potu indoi, si care inca nici cându si nimenui nu-sa vendetu patri'a si loculu seu natale ?

Are, dicu, acea impregiurare intielesu politie-adevaratul, ca magnati unguri suntu mai aplecati si dâm'a cu cei 210,270 sasi, decât cu cei 1,253,139 români din Ardélu caci poporulu rusticu magiaru si secuiescu sente cu totulu altu-cum ?

O pota deci spune verde, ca dieu acést'a nu este intelepciune de statu, ci tocmai contrariul acestei'a. Acést'a nu e altu ce, decât eluderea imprudente a instinctului naturalu de sustinere propria. Caci primulu fulgeru, care tresindu in o casa zidita fără architectura precanta, numai decât o prefase in cenusia, tocmai asiă precum dirima orcanulu o naia putreda, de si pote are una conducerioru energiosu, trédiu si prevedetoria de tóte periculele.

Nu-mi spuna mie nimanea, onorab. camera, ca natiunea magiara este mica, si din caus'a acestei temeri, precum si din instinctulu sustinerei proprie, voiesce a-si cascigă majoritate — chiaru si pre caci arteficiosa — atât'a in parlamentulu comunu, cåtu si in comitate, si in tóte ramurile legalatiunei si ale justitiei. Nu, domnilor, nu; pentru marimea unei patrie si natiuni nu se mesură, precum mesura inginerii estensiunea in lungu si latu a riurilor si lacurilor, a campielor si siesurilor; ci marimea unei nationi trebuie sa se mesure perpendicularu in susu, precum muntii, culmile si piscu-riile lor, si astfelui acea natiune e cea mai mare — fia ea dupa numeru si mica — si acea patria e mai tare, care da si asecuru poporelor sale cele mai multe drepturi. Natiunea magiara aru si chiamata spre acést'a aici in midiulocul Europei, si déca ea va si in stare a-si intielege chiamarea, celealte natiuni se voru grupa instinctive si co-bucuria in giurulu ei, o voru sprigini, aperă si feri de ori-ce periclu.

Intre aceste alte nationi in primulu locu aru si români, nu numai cei din Uogaria si Transilvani'a, ci si cei din România libera, cari, déca voru vedé ca magarii, cari aici suntu la potere, voiescu fratiatate, dreptate si ecuitate, voru si ga-ta si luptatorii catilinari, precum dice Salustu: „locum, quem vivi occupavere, etiam cadaveribus tegere.“ Séu mai bine, déca români voru si spri-giniti aici in patri'a comună din partea elementului magiaru dela potere, — atunci ei, acelu locu, pre care l'au ocupat u vii, luptându-se si versandu-si sangele intru aperarea patriei acelu locu lu voru acoperi si cu cadavrele.

Rogu onorabil'a camera, ca tóte acestea sa binevoiesca a le luă in consideratiune si dupa ce pre lumea ast'a nu se pote astă dreptatea de-odata, pen-tru ca dreptate este numai pre cealalta lume (Mare illa-ritate); dupa ce vedu totu-si in acestu proiectu de lege óre-care apropiare, adeca o concession relativa la Transilvani'a carea este, ca de aici inainte voro potea si alegatori nu nomii preotii, medicii, advocati, inventatorii, etc., cari locuiescu in orasie, ci si cei dela sate; sperandu apoi, ca cu ocasiunea desbaterei speciale se voru luă in consideratiune si primu miclele mele amendamente, primescu pro-iectulu de lege in generalu (Aplause din drépt'a „Feder.“)

Romania.

**Epiștola domnului Ioan Desliu
către capul statului.**

Autorul epistolei după o introducere plină de expresiuni de eticheta urmăză:

„Privindu-mă în Mari'a-tă pre suveranul României, pre persoană neviolabilă și sacra, nu numai că nu voiu uită o inimă curată și bine voită ce nici adusul sănătății va fi urcat pe tronul lui Stefan cel mare și Mihai Bravu săru, voiu recunoaște, că de către constituția, acestuia depositu sacru, care legă strinsuția cu tronul și îl face puternic, a fostu adesea tori iubită, și prin urmare treptele curate ale tronului Marii-tale atinse de susținutile românilor, cauza nu vine din marinimosele virtuti ale Marii-tale, ci dintr-o fatalitate care a aruncat și s-a tolerat asupră tineriei, minorități abjecte prin îscăsintă duplicității lor, minorități care a formatu pepiniera unor guverne din domnia precedente și care mai tardiv, printre politica fatale și o neinteligă administrare, au impinsu pre domitoriu în abis.

„Revoluția dela 11 Februarie Mari'a-tă împuse până la unu ore-care punctu acelu abis, și multă dorință urcare pre tronu a Marii-tale, facea să se spere ca stratul implurilor să se consolidă, incă nici odată să nu se mai deschidă acea gura lacoma de a înghiți viitorul României. Din nefericire, Mari'a-tă, calausile ce erau chiamate a conduce pasii Marii-tale pre acestuia plementu, în locu să facă a se ocoli abisul, a pusu paravanu că să nu ajunga vocea poporului: care în delirul său, striga: să nu alunecati între sunte. Printre efectu fanatasmagoricu din contra, ei ve învingea mereu, și România nu poate astempară între sunte tipetul de durere, vediendu în fine că vă adusu la marginea lui.

„Nu este derul poporului care aru vof să împartă sfaramaturile tronului Marii-tale, care au aruncat mulți domni în prapastie. Poporul din contra, prin plebiscitu, speră ca atâtul totu speranțele lor, instituindu o dinastie puternică.

„Sci, Mari'a-tă, pervenindu acăstă epistolă în mâinile Marii-tale, interesatii in causa voru face să o luati de unu libel și Mari'a-tă o vei aruncă cu disprețiu, precum regele Oton a aruncat epistolă unui deputat din cameră Greciei, care mai tardiv a fostu considerat de regele cadiutu că celu mai sinceru din fostii sei supusi.

„Cu totu acestea, asiu rugă pre Mari'a-tă ca în profundă intelepciune ce va caracteriza, să certătă de către mai avemă astăzi în tiera justia, instructiune, publică, biserică, administrație financie, armată, și o politica curată națională, și de către moralitatea publică, ce aru fi trebuitu sa fie acelerate prin impulsionea virtuților Marii-tale, nu este indecadință cea mai teribilă; astfelu că, întrebându-se poporul cu îngrijire; care să fie cauza că avendu asemenea carmașiu vasulu, să mărgă spre încercare; respunsul este că veslășii prin operațiunile loru de rea credință, voru se facă corăbiă sa se spargă de stâncile vîntului, ale delapidărilor și ale nemoralității spre a-si potă în urma împărătișarele.

„Mari'a-tă, iată explicația parabolei ce stă înaintea poporului. Constituția care este cimentată prin stabilitatea dinastiei, precum și legile în vîgor suntu reu aplicate, cu scopu pre d'ō parte de a le compromite înaintea Marii-tale, spre a vedea că tiera nu este demnă de asemenea instituționi, tîruri pre de alta a dă o lovitura de moarte starei de astăzi a lucrurilor, și prin urmare dinastiei cu care face unu totu.

„Siese ani de durere, Mari'a-tă, regimile actuale meprisatu în tiera, că și în afara, jurnalistică esterna unită cu inamicii nostri spre a blama România și tronulu, suntu cauza atâtului simptome semnificative, care aru trebui să descepte acum atenția Marii-tale.

„Istoria ne spune că Carolu X. Louis-Filipe, regele Oton, Isabela, regină Ispaniei, și chiaru Napoleon, îl nevoindu a tinență comptu de opinionea publică, și din lipsa prevederii ce trebuie să fie întrinde unui Suveranu, a facut că tierile loru să cadă în abis. Este încă timp, Mari'a-tă, de

a recastigă asemenia poporului, care dintr-un simțămene constituțional, scie a dă totă culpabilitatea asupră ministrilor reu intentionati ce s'au succesu dela unu timpu încocă, și care suntu totu acei ce au adusu caderea domnului Cuza.

„Eu, că umilitul supusu alu Marii-tale, că românu, gasescu că nu remâne decâtua prea puținu de facutu, că să ve aruncati cu incredere în brațele acestui poporu blându și atât de leale, spre a face să se inserbinte inimă lui de amorulu Suveranului, și a redă printreacăstă base solide și dinastiei, precum de curendu a datu unu exemplu eclatante, chiaru regele Leopoldu II alu Belgiei, fiindu și pentru români prea destulu Mari'a-tă, indurarea atâtului umilintia, și în streinete mai cu séma.

„Acăstă epistolă, Mari'a-tă, mi-am luat permisiunea să vă adresez, privindu cu durere la desolatarea completa a tineriei și la interesele României atât de scumpe nouă.

„Alo Inaltimii-văstre prea devotat și respectuosu supusu.

Ioan Desliu.

Dupa „Sem.”

Varietăți.

* * DD. Antoniu, Dr. Alessandro și Dr. Eugeniu Mocioni suntu de alătu ieri în Sibiu și voru petrece aici, precum audim, cătu voru dură siedintele adunarei generale a bancei „Albină.”

* * Amu primitu în dilele trecute și noi diariul „Il Tempo,” din Venetia în carele este publicat unu avisu despre o foia nouă româna, ce va apărea în Venetia sub titlulu „Propaganda.” Eata aci parte cea mai de interesu a programei:

a). „Propaganda” va fi la fiecare săptămână, adică la 10, 20 și 30 ale lunei, într-o elegantă fascicula de două cărți, formatulu 16, 32 pagini și coperta;

b). Pretiul de abonamentu trimestrial va fi: pentru România libera, 6 franci; pentru Austro-Ungaria, 2 florini 40, cr., pentru Rusia, Turcia, Serbia, etc. 7 franci.

c). Directiunea nu prelindă nici o retribuție, și nu esige de cătu simplă plata a asociației. Primul număr, care va fi la 10 Martiu, va conține condițiile de abonamentu, mai pre largu specificate.

Directiunea răga pre redacțiunile diarielor române ai oferi patrioticul loru concursu, pentru că „Propaganda” să poată lăua dezvoltarea și întinderea ce-i suntu necesarie, și dă-i tramite în schimb diariul.

Scrisorile și grupurile se voru adresa:

La directiunea diariului „Propaganda,” lângă administratiunea diariului „Il Tempo,” ss. Filippo C. Giacomo, Venetia.

* * (Gramatica lui Andrei Kozma, intitulată „Elmeleti és gyakorlati román nyelvtan” a ieșit de sub tipariu și se află de vendutu cu unu pretiu de 1 fl. 20 cr.)

* * (Petitionea comitetului assoc. trans. pentru literatura etc. în cauza universității din Clusiu.) În urmă initiativă ieșită din partea adunării generali din despart. Clusiu tineretă la Milasulu mare în 8 și 9 Oct. 1871, comitetul assoc. trans. a asternut la ministerul reg. ung. de cultu și instrucțiune, în respectul considerării intereselor de cultura și limbii române la înființarea universității în Clusiu, urmatoreea reprezentare, cerere: În ministerul reg. ung. de cultu și instrucțiune! Universitatea de statu, ce este proiectată a se înființa în Clusiu, atrage asupra-si atenția fiecărui fiu și cetățianu alu patriei. Aceea are să fie unu institutu de cultura mai înaltă, din cărui beneficii se voru impărtăsi toti fiili patriei, fără deosebire de naționalitate, prin urmare, și fiili poporului român.

Că înse atare institutu de cultura și știință mai înalte să poată corespunde în totu respectulu nobilei și salutariei sale misiuni, după modesta-ne opinione, la înființarea și organizarea acelui aru trebui să se ia în dreptă și cuvenita considerație și interesele de cultura ale poporului român, carele face majoritatea locuitorilor din Transilvania. Iată aceste interese de cultura sărău vedea reprezentate și respectate mai

cu demnitate în casulu, cându la înființarea universității sărău propune diversele specialități de științe, în limbile usită în acăstă tierra, căci astfelu sărău dă și tinerime române, ce va acurge la acestu focaluri de cultura, din diverse părți, dorită ocazie de a asculta studiale respective în limbă sea, satisfacendu-se totu-o data prin aceea, și recerintelor de dezvoltarea și perfectiunea limbelor din tierra. E unu adeveru constatatu, cumca cultura scientifică se procură cu o înlesnire și cu unu temei mai mare în limbă maternă; marturia învederă despre acăstă este istoria culturii tuturor poporilor. Din aceste motive, plecatu sub semnatul comitetu, avendu de o parte în vedere missiunea și scopul asociației trans. carea conformu statutelor sale §§ 1 și 2 este, de a lucra cu totu midiuțele cuvințioase pentru înaintarea culturii în diverse ramuri ale acelei; de alta parte considerându și dorințele manifestate din partea inteligenției române în obiectul din cestione: se simte datoriu a rogă cu totă caldură pre ministerul reg. ung. de cultu și înstrucțiune, ca în proiectul de lege, ce-lu va asternă dietei spre pertractare legală, în privința înființării universității, să binevoiescă la loa în cuvenită considerare și interesele de cultura ale limbii române, și astfelu a esopera pre calea legislației, că la amintitul institutu sa se redice catedre paritetice pentru propunerea studiilor și în limbă română, ceea ce cu atât aru fi mai de lipsă, cu cătu ca prin aceea sărău satisfacă unei cereri și dorinție atât de justă, cătu și de ferbinte a românilor, carii încă constituie unu factoru nu neconsiderabil în organismul statului. Altu cum cu cea mai profunda venerație etc. Sibiu în 2 Ianuarie 1872.

Din „Transilvania.”

Edictu.

Ioan Opreanu din Rovină comit. Zarandului se provoacă prin acăstă a se infatișa înaintea scaunului protopopescu a Zarandului în terminu de unu anu dela datulu de pres., pentru că sa stea fatia cu socii sea Varvara nasc. Boticiu, pre care cu necredinția de multi ani a parasită și a pribegită în locuri necunoscute. La casu cându în acestu terminu nu se va infatișa se va decide cauza în sensulu canonelor și fără densulu.

Scaunul protopopescu gr. or. a Zarandului. Bradu, 1 Ianuarie 1872.

Nicolau I. Miheltianu, (3-3) prot. gr. or. alu Zarandului.

Edictu.

Ioan Bucura Plotogea din Portă, carele de mai multu tempu a parasită cu necredinția pre legiuță sea socia, Ană Ioanu Secarea din Sohodulu, — prebegindu în lume necunoscute — se citădă prin acăstă, în terminu de unu anu, și o dă, a se prezenta înaintea subscrисului scaunu protopopescu, căci la din contra, procesulu matrimonial asupra-urđit, se va decide și în absență lui, în sensulu ss. canone ale bisericei noastre gr. or.

Dela scaunulu protopopescu alu Branului, Zernesti în 9 Ianuarie 1872.

I. Metianu, (3-3) protopopu.

Edictu.

Ană lui Georgiu Badiu, care de mai multu tempu a parasită cu necredinția, pre legiuțul seu bardatu Georgiu Pripis, ambi din Codlea, — prebegindu în lume, și nescindu-se unde petrece, — se citădă prin acăstă, în terminu de unu anu, și o dă, a se infatișa, înaintea subscrissului scaunu protopopescu, căci la din contra, procesulu matrimonial asupra-urđit, — se va decide și în absență ei, — în sensulu ss. canone ale bisericei noastre gr. or.

Dela scaunulu protopopescu alu Branului, Zernesti 31 Ianuarie 1872.

I. Metianu, (3-3) protopopu.